

Plenarhandling

B9-0128/2024

5.2.2024

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

till följd av uttalanden av rådet och kommissionen

i enlighet med artikel 132.2 i arbetsordningen

om Russiagate: anklagelser om rysk inblandning i de demokratiska processerna i Europeiska unionen
(2024/2548(RSP))

**Beata Szydło, Ryszard Czarnecki, Anna Fotyga, Angel Dzhambazki,
Jacek Saryusz-Wolski, Jadwiga Wiśniewska, Bogdan Rzońca,
Beata Mazurek, Dominik Tarczyński, Adam Bielan,
Witold Jan Waszczykowski, Joachim Stanisław Brudziński, Roberts Zīle,
Elżbieta Rafalska, Charlie Weimers, Waldemar Tomaszewski,
Hermann Tertsch, Andżelika Anna Możdżanowska**
för ECR-gruppen

Europaparlamentets resolution om Russiagate: anklagelser om rysk inblandning i de demokratiska processerna i Europeiska unionen (2024/2548(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sin resolution av den 1 juni 2023 om utländsk inblandning i alla demokratiska processer i Europeiska unionen, inbegripet desinformation¹,
- med beaktande av sin resolution av den 9 mars 2022 om utländsk inblandning i alla demokratiska processer i Europeiska unionen, inbegripet desinformation²,
- med beaktande av sin resolution av den 23 november 2016 om EU:s strategiska kommunikation för att bekämpa propaganda mot EU som sprids av tredje parter³, och av sin rekommendation av den 13 mars 2019 till rådet och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik med en utvärdering av den uppföljning som gjorts av utrikestjänsten två år efter Europaparlamentets betänkande om EU:s strategiska kommunikation för att bekämpa propaganda mot EU som sprids av tredje parter⁴,
- med beaktande av *En strategisk kompass för säkerhet och försvar – För ett EU som skyddar sina medborgare, värden och intressen och bidrar till internationell fred och säkerhet*, som godkändes av rådet den 21 mars 2022 och av Europeiska rådet den 24 mars 2022,
- med beaktande av artikel 132.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. En internationell grupp av undersökande journalister har avslöjat i en artikel i *The Insider* att den långvariga lettiska parlamentsledamoten Tatjana Ždanoka under mer än ett årtionde har verkat som agent för ryska underrättelsetjänster. Redan 2014 blev Ždanoka föremål för en utredning av Lettlands säkerhetsmyndigheter, anklagad för att vara en rysk inflytelseagent.
 - B. Detta är inte det första fallet där en ledamot av Europaparlamentet spionerar för Rysslands räkning. Béla Kovács, som tillhör det högerextrema partiet Jobbik, dömdes på liknande grunder av de ungerska myndigheterna.
 - C. Analyser av ledamöternas offentliga inlägg, omröstningsprotokoll, lagstiftningsverksamhet och sponsrade evenemang visar att Tatjana Ždanokas fall kanske inte är ett isolerat fall, och att flera ledamöter av Europaparlamentet kan ha kopplingar till den ryska underrättelsetjänsten trots Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Sedan 2014 har flera ledamöter av Europaparlamentet besökt de ockuperade områdena i Ukraina och Georgien och tagits emot i Syrien av den blodiga diktatorn

¹ EUT C, C/2023/1226, 21.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1226/oj>.

² EUT C 347, 9.9.2022, s. 61.

³ EUT C 224, 27.6.2018, s. 58.

⁴ EUT C 23, 21.1.2021, s. 152.

Bashar al-Assad, i strid med EU:s sanktioner och nationella lagar, och har samtidigt utnyttjats som verktyg för regimernas propaganda.

- D. Elizaveta Peskova, som är dotter till Vladimir Putins talesperson Dmitrij Peskov, arbetade 2018 och 2019 som praktikant hos en av Europaparlamentets ledamöter.
- E. De andra EU-institutionerna är mindre transparenta än Europaparlamentet, och därför är det ännu svårare att avslöja och motverka det ryska inflytandet där. Det mest uppenbara exemplet på ryska specialoperationer inom EU var byggandet av Nord Stream-rörledningarna med vissa EU-tjänstemäns tysta samtycke, som aldrig har utretts ordentligt.
- F. Ryssland har skapat och spridit desinformation av aldrig tidigare skådat slag mätt i både illvilja och omfattning med hjälp av sina inflytelseagenter, genom att knyta kontakter med vänsterextrema och högerextrema politiska partier i EU samt genom att använda traditionella medier och sociala medieplattformar för att vilseleda sina medborgare på hemmaplan och det internationella samfundet. Det finns många ”Rysslandversteher” bland politikerna i de traditionella politiska partierna, i synnerhet före detta högt uppsatta tyska, österrikiska och franska ledare, där det mest symboliska fallet är Gerhard Schröder, som trots att de öppet betalas av Kreml utövar sitt proryska inflytande både på den nationella och på den europeiska politiska arenan.
- G. Dessa handlingar, som ingår i en hybridkrigföringsstrategi och utgör en kränkning av internationell rätt, vilseleder och bedrar medborgarna och påverkar deras röstningsbeteende, förstärker splittrande debatter, splittrar, polariserar och utnyttjar samhällenas sårbarhet, snedvrider integriteten i demokratiska val och folkomröstningar, sår misstro mot nationella regeringar och offentliga myndigheter och har som mål att destabilisera de europeiska demokratierna, och utgör därför ett allvarligt hot mot EU:s och medlemsstaternas säkerhet och suveränitet.
- H. Ryska desinformations- och propagandakampanjer påverkar också indirekt opinionsbildningen i Europa genom att fokusera på den rysktalande diasporan, särskilt i länder med stora rysktalande befolkningsgrupper, såsom Tyskland (över tre miljoner), Lettland och Estland.
- I. Ryssland har traditionellt tillämpat den gamla taktiken att ”söndra och härska” genom att blanda sig i interna angelägenheter i EU-medlemsstaterna och ge bränsle åt splittring i samhällena och mellan länderna, med hjälp av både ekonomiska medel (såsom avbrott i Nord Stream-projektet) och fientlig propaganda.
- J. EU:s energiberoende av Ryssland har skapat enorma svårigheter för unionens energisäkerhet sedan Ryssland inledde sitt anfallskrig mot Ukraina och det har framhåvt vissa medlemsstaters kortsiktighet, trots de många varningar mot att stärka förbindelserna med Ryssland som utfärdats av länderna i Central- och Östeuropa.
- K. Inför valet till Europaparlamentet 2024 förväntas ökad inblandning och informationsmanipulering från Rysslands sida.
- L. Ryssland har transporterat migranter till EU:s yttre gränser som en del av sina hybridstrategier för utländsk inblandning i syfte att provocera EU och dess

medlemsstater, t.ex. av hösten 2021 till sina gränser mot Polen, Litauen och Lettland och 2023 till sin gräns mot Finland. Dessa försök till hybridinblandning tar sig även formen av spridning av desinformation och polariserar därmed EU:s samhällen.

- M. Journalister och experter fortsätter att avslöja rysk finansiering av politisk verksamhet och politiker inom Europeiska unionen före och efter den 24 februari 2022, vilket kräver en grundlig utredning för att ställa de ansvariga till svars.
 - N. Ryssland försöker etablera kontakter med vänsterextrema och högerextrema partier, politiska personligheter och rörelser i syfte att använda aktörer inom EU-institutionerna för att legitimera ryska ståndpunkter och regeringar som tjänar som dess ombud, bedriva lobbyverksamhet för sanktionslättnader och mildra konsekvenserna av internationell isolering.
 - O. Flera offentliga personer från EU:s medlemsstater, däribland tidigare regeringschefer och regeringsmedlemmar, såsom Gerhard Schröder, Wolfgang Schäuble, François Fillon, Karin Kneissl och Paavo Lipponen, har haft välbetalda befattningar i Kremlkontrollerade energiföretag. Även efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina beslutade vissa av dem att inte dra sig tillbaka, utan fortsatte att sponsras av Kremls blodiga pengar med deras politiska partiers tysta samtycke.
 - P. Ryssland var aktivt involverat i Kataloniens separatistkampanj, vilket omfattade spridning av desinformation, inrättande av troll- och botfabriker och även erbjudanden om att sända 10 000 soldater och pengar för att avveckla Kataloniens skuld om självständighet utropades.
1. Europaparlamentet förväntar sig att de lettiska myndigheterna inleder en brottsutredning om olovlig underrättelseverksamhet av Tatiana Ždanokas aktiviteter på grundval av de bevis som offentliggjorts av *The Insider*.
 2. Europaparlamentet välkomnar talman Metsolas beslut att inleda en utredning av fallet med Ždanoka i parlamentet och att hänskjuta fallet till den rådgivande kommittén för ledamöters uppförande. Parlamentet anser att Ždanokas aktiviteter utgör en klar överträdelse av uppförandekoden, särskilt artikel 1 a och b, artikel 2 a och artikel 3, och uppmanar talmannen att använda sina befogenheter att fatta ett motiverat beslut om att avstänga Ždanoka från all verksamhet inom parlamentet.
 3. Europaparlamentet kräver att ytterligare snabba insatser och mer effektiva åtgärder antas i Europaparlamentet för att motverka en eventuell infiltration från ryska och andra fientliga underrättelsetjänsters sida.
 4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inleda en intern utredning av hanteringen av Nord Stream-fallet och det ryska inflytandet under planeringen och byggandet av rörledningarna.
 5. Europaparlamentet upprepar sin oro över avslöjandena om att Ryssland stödde separatiströrelser i EU som en del av sina försök att destabilisera väst. Parlamentet beklagar i detta avseende fallet med de spanska separatiströrelserna som försökte genomföra en statskupp 2017, vilket i allvarlig grad satte de offentliga institutionernas funktion ur spel och ledde till en lång period av instabilitet som än i dag är kännbar.

6. Europaparlamentet noterar med oro att enligt en rapport som offentliggjorts av Europeiska kompetenscentrumet för motverkande av hybridhot och kommissionen sträckte sig Rysslands aktiviteter för att destabilisera Spanien från stöd till separatist rörelser till cyberoperationer och direkta investeringar, i ett försök att undergräva och skada den spanska demokratins integritet och funktion. Parlamentet noterar vidare att en del av dessa operationer inkluderade anordnandet av upplopp som ledde till att hundratals brottsbekämpande tjänstemän skadades och att en fransk medborgare dog på El Prat-flygplatsen.
7. Europaparlamentet noterar de pågående straffrättsliga förfarandena i Spanien där förundersökningsdomstolen hävdar att den har tillräckliga bevis på att Ryssland erbjöd både ekonomiskt och militärt stöd till medarbetare till Carles Puigdemont, som var regionpresident i Katalonien vid den tidpunkten. Parlamentet noterar vidare att Spaniens nationella högsta domstol formellt har begärt en utredning av Carles Puigdemont och andra medlemmar av separatistpartierna om anklagelser om terrorism i samband med statskuppforsöket 2017, eftersom domarna anser att det finns tillräckliga bevis på deras deltagande i anordnandet av upplopp och terroristhandlingar.
8. Europaparlamentet fördömer det faktum att Ryssland, enligt vittnesmålet från Víctor Tarradellas, tidigare medlem av Carles Puigdemonts parti med ansvar för internationella förbindelser, erbjöd sig att skicka 10 000 soldater och betala av Kataloniens regionala skuld, om Katalonien erkände det ukrainska territoriet Krim som Ryska federationens territorium.
9. Europaparlamentet understryker att brottsutredningar av spionageanklagelser omfattas av medlemsstaternas behörighet. Parlamentet gläder sig över att flera EU-länder har inrättat särskilda undersökningskommittéer för att motverka ryskt inflytande, medan andra nyligen har upplöst sina. Parlamentet beklagar att personer som borde belönas för att ha upplöst nätverk av ryska och belarusiska spioner och effektivt motverka deras hybridkrigföring i vissa fall förföljs av politiska skäl, i stället för att särskilt skyddas av nationella myndigheter.
10. Europaparlamentet fördömer skarpt tidigare politiker på hög nivå som ansluter sig till den ryska avlöningslistan omedelbart efter att ha avslutat sin politiska karriär i sitt land. Parlamentet anser att det är en tydlig intressekonflikt och insisterar på att medlemsstaterna antar bestämmelser som skulle förbjuda tidigare premiärministrar och regeringsmedlemmar att acceptera positioner i statsägda företag från Ryssland, Kina, Iran och andra autokratiska stater.
11. Europaparlamentet är bekymrat över den ryska politiken att använda kulturen som vapen för att uppnå Kremls mål och att använda ryska medborgare som arbetar på detta område som inflytelseagenter och spioner.
12. Europaparlamentet varnar för att öppna EU:s gränser för ryska medborgare som försöker lämna landet för att undvika att inkallas i armén eller undkomma ekonomiska svårigheter i samband med sanktioner. Parlamentet understryker att vissa av dem, efter att ha flyttat in på EU-medlemsstaternas territorium, skulle kunna börja spela en aktiv roll för att främja eller stödja spridningen av det ryska narrativet och rysk propaganda, vilket redan har skett i Georgien och Serbien.

13. Europaparlamentet fördömer skarpt Rysslands praxis att använda olagliga migranter som vapen och tvångsflytta dem till EU:s territorium för att skapa oenighet, splittring och misstro.
14. Europaparlamentet varnar för att den ryska spionageverksamheten i Europa ökar, vilket framgår av ett stort antal nätverk som avslöjats av säkerhetstjänsterna i medlemsstaterna.
15. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaterna, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Europeiska utrikestjänsten, Nato och de ryska myndigheterna.